

Várpalotai KÖZÉPDUNÁNTÚLI NAPLÓ

XV. évfolyam — 298. szám.

ÁRA 60 FILLÉR

Szombat, 1959. december 19.

4 millió forint veszteség helyett 17 millió forint nyereség

A Várpalotai Szénbányászati Tröszt éveken keresztül ráfizetéssel dolgozott. Az 1959 évi tervben is 100 százalékos termelésre 101 százalékos költségszint szerepel, azaz már egy százalékos veszteséggel számoltak. Ez az egy százalékos tröszt éves termelési tervét figyelembe véve 4 millió forint ráfizetést jelent.

Ilyen előzmények után érthető örömmel állapítják meg a főkönyvelésben, hogy a tervezett veszteséggel szemben az év első tíz hónapjában nyereséget sikerült elérniük. Miből adódik ez? A nyersszén termelési költsége az éves tervben tonnánként 197,08 forinttal szerepel. Október végéig bezárólag az átlagos nyersszén termelési költsége 193,39 forint. Ez a tonnánkénti 3,69 forint megtakarítás az említett időpontig 5782 ezer forintot jelent.

Több anyagban is jelentős a megtakarítás. Például a tervezettnél több korszerű biztosító anyagot használnak fel újra a bányában. A veszteség itt az eredetileg tervezett 20 százalékkal szemben csak 10 százalék.

A termelést úgy irányítják, hogy a mennyiségi túlteljesítés a gazdaságosabban termelő bányáknál mutatkozzék, elsősorban a Ferenc- és Ernő-bányánál, melyek a régi bányák közül legol-

csóbban termelnek, és a legjobb minőségű szenet adják. Itt kell megemlíteni a Bánta I.-akna üzembehelyezését is.

Ezt az üzemet kevés beruházzal hozták létre, s a tröszt átlagnál jóval magasabb termelékenységet, ennek következtében a tröszt átlagnál lényegesen alacsonyabb önköltséget sikerült elérniük.

Például az átlagos üzemi szintű önköltség októberben 170,35 forint. A bántai üzemben 127,16 forintba került egy tonna szén ki-termelése. Az S. II.-bánya a nehéz körülményeket a vártnál hamarabb leküzdötte, termelésének mennyisége is szépen növekedett, és ennek következtében az előző időszakhoz képest sikerült önköltségét csökkentenie.

Január-februárban tonnánként 209—216 forint körüli költséggel termelt, ezzel szemben októberben 179,13 forintba sikerült leszorítania az egy tonna szén önköltségét.

A jó eredmények elérésében jelentős tényező a munkáspremiázás bevezetése. Az új rendszer szerint megadják egy-egy bányász számára a tonnánkénti üzemi önköltségét és az egy tonna szénre eső árbevételét. A munkások érdekeltek az önköltség alakulásában, a tisztántermelésben és ez érezteti is hatását. Jelentős javu-

lás mutatható ki az árbevételnél, ami főleg a szén meddőtartalmának csökkenésének köszönhető.

Az S. II.-bánya és a Beszállóakna a korábbinál kedvezőbb geológiai viszonyok mellett az első fél évinél 2—300 kalóriával jobb szenet adnak a fogyasztóknak.

Végeredményben tröszt szinten az év első tíz hónapjában a költségintet a tervezett 101 százalékról 96,1 százalékra sikerült leszorítani. Ez 17 448 ezer forint nyereséget jelent a tervezett négy millió forintos veszteséggel szemben.

Várpalota közbiztonságának helyzetéről és az ifjúság körében végzett munkáról tárgyalt a városi tanács

A városi tanács szerdán délután tartotta ülését. Az ülésen két napirendi pont szerepelt. Az egyik: a város közbiztonságáról szóló beszámoló, a másik: az ifjúság körében végzett munka megtárgyalása.

Mórocz György elvtárs üdvözlő szavai után az első napirendi pontban Gáfi János elvtárs, a városi rendőrkapitányság vezetője számolt be a város közrendjéről. Megállapította, hogy a város közrendje az utóbbi időben nagymértékben javult, s ma már megfelelő. Csökkent a bűnözők és a bűncselekmények száma, ami nagyrészt betudható annak is, hogy a rendőrség és a tanácsvezetők kapcsolata igen jó. Az illetékes hatóságok jó munkát végeznek az ifjúság védelmének érdekében is, amiben nagy segítséget nyújtanak a tömegszervezetek.

A második napirendi pontot Pajor József elvtárs tanulmányi felügyelő tárta a tanácsülés elé.

Egész népünk ügye az ifjúság nevelése

— Komoly és felelősségteljes feladat az ifjúság nevelése — mondta bevezetőben —, amely nemcsak az iskolák és egyéb oktatási intézmények közvetlen feladata, hanem az egész társadalomé.

Beszámolójának további részében először az iskolában folyó neveléssel foglalkozott. Elmondta, az ellenforradalom okozta károkat, s mindjárt hozzátette, hogy a gazdasági konszolidációval együttesen újra életrekeltek az úttörő-

Mai számunkból:

Nevelés a hétköznapi szeretetere

Megyénk mezőgazdasági feladatai

Az üzletek nyitvatartási rendje az ünnepek idején

A rádió és televízió műsora

Kongresszusi versenyből — felszabadulási verseny

Még be sem fejeződött a Péti Nitrogénművekben a kongresszusi műszak, és december 14-én — egy nappal a befejezés előtt — máris összeültek a gazgyári pártcsoport kommunistái, hogy megbeszéljék a további feladatokat. A tavasszal ők kezdeményezték a párt március 6-i felhívására a Péti Nitrogénművekben a kongresszusi versenyt, ők hívták fel a többi üzem dolgozóit is a versenyre. Ezt a hagyományos kezdeményező szerepet továbbra is meg akarták tartani, ezért megbeszéljék az üzem valamennyi dolgozójával és elhatározták: nem

hagyják abba az élénk versenymozgalmat, tovább folytatják azt hazánk felszabadulásának 15. évfordulója tiszteletére. A héten felhívással fordultak a Péti Nitrogénművek valamennyi üzeméhez és valamennyi munkásához: csatlakozzanak ők is az új versenyhez.

Az „új” verseny persze lényegében nem új, ugyanazokat a célkitűzéseket tartalmazza, mint eddig a kongresszusi munkaverseny: a több és gazdaságosabb termelést, a munkafegyelmet betartását, eddiginél nagyobb figyelmet fordítanak azonban a műszaki fejlesztésre.

ők többet is tehetnek a városban az ifjúság neveléséért.

— A MÜM intézetek munkáját, az ott folyó nevelést szélesebb körben meg kellene ismertetni a város dolgozóival. Jobban ki kellene venni részüket a város egyetemes életéből. Segíteniük kellene a városban működő KISZ-szervezetek munkáját. A városi tanácsnak is feltétlenül többet kell foglalkozni ezekkel az intézményekkel, még akkor is, ha nem közvetlen felügyeletük alá tartozik — mondta Pajor elvtárs.

Az ifjúság iskolán kívüli neveléséről

Városunkban sokan vannak olyan fiatalok, akik nem ének közvetlen szervezett közösségben, s ezeknek a nevelése a KISZ-szervezetekre és a kultúrotthonokra hárul. A kultúrotthonokban folyó nevelés hiányossága abban rejlik, hogy nem tudatos, hanem spontán ráhatások irányítják itt a munkát. Különösen nagy feladat hárul azokra a nevelőkre, akik az iskolán kívül itt is működnek. A kultúrotthonoknak nagyobb mértékben kellene igényelni a pedagógusok ilyen irányú munkáját.

Várpalota ifjúságának összetétele igen sokrétű, de csak szervezés kérdése, hogy hol és hogyan szórakozik. Olyan körülményeket kell biztosítani a kultúrotthonokban és a legényszállásokon, hogy maga a környezet is nevelő hatásként szerepeljen. A körülmények megváltoztatásával párhuzamosan olyan kulturális lehetőségek kell teremteni, egyrészt ami érdekli az ifjúságot, másrészt pedig az eszmei és politikai nevelést szolgálja.

Pajor elvtárs a végén szólott a sportkörökben folyó nevelő munkáról. Hangsúlyozta, nincs rendszeresség a város sportéletében, éppen ezért a városi tanácson belül szükséges volna a TST felállítása.

Beszámolója végén Pajor elvtárs megemlítette, hogy a kormány határozata nyomán fejlődés mutatkozik az ifjúsági szervezetek munkájában, de még nagyon sok a tennivaló.

Mindkét beszámoló számos hozzászólás követte és több hasznos javaslat hangzott el. Felszólt Nagy Gyevi Béla elvtárs, a városi pártbizottság titkára is. A tanácsülés a végén határozatokat fogadott el.

Helytállás a gázgyárban

A műtrágyagyártás első lépcsőjénél, a gázgyárban előállított gázban bizonyos mennyiségű — több, kevesebb — kénhidrogén is található. Attól függ, hogy a gázgyártásra felhasznált szénben mennyi a kéntartalom. A gázt azonban meg kell tisztítani a kénhidrogéntől, ki kell belőle vonni, mert akadályozza a műtrágyagyártás egész további menetét. Ezt a célt szolgálja — a kéntelenítő rendszer első és legfontosabb lépcsőjeként — az aktív-szenes kéntelenítő.

A Péti Nitrogénművek gázgyárában körülbelül egy hónappal ezelőtt azt tapasztalták, hogy a kéntelenítő nem működik megfelelően nem fogja meg a gázban levő kénhidrogént, a kéntelenítőből kilépő gázban kénhidrogén marad.

Azonnal mozgósították a gázgyár és a központi laboratórium műszaki gárdáját. A jelenség azt a veszélyt rejtette magában, hogy a gáz kénhidrogén tartalma miatt esetleg le kell állítani a termelést az egész nitrogénművekben. A műszakiak alapos vizsgálódás után megtalálták a helyes megoldást: a kéntelenítőben kicserélni az aktív szenet, továbbá csökkenteni a rendszer ellenállását. A kéntelenítő perforált talptégláinak lyukjai (mintegy 50—60 ezer ilyen kis, kétmilliméter átmérőjű, négyzetcentiméterenként elhelyezkedő lyuk található) eltömődtek, azokat újra kellett fúrni. A műszakiak közül különösen áldozatos munkát végeztek a hiba felderítésében és kijavításában irányításában a központi laboratórium dolgozói és Fischer János technikus, a gázgyáron belül az aktív-szenes kéntelenítő reszortfelelőse.

Természetesen nemcsak a műszaki, hanem a fizikai dolgozók

is megtették mindent a hiba gyors kiküszöbölése érdekében. Az aktív széncsere nehéz körülmények között történt, de mindenki megfogta a munka végét, nem számított, hogy valaki szakmunkás-e vagy segédmunkás. Akadtak, akik munkaidő után is segítettek. Dicséretet érdemelnek elsősorban az aktív-szenes kéntelenítő üzemeltetői, Takács Gábor és Kéri Gábor, továbbá a mindenkorai szakmányos üzemeltetők, Falus István és Kovács Géza.

A fenti eset meglehetősen ritkán fordul elő a gázgyárban; a műszakiak és fizikai munkások bebizonyították azonban, hogy a rendkívüli esetekben is képesek helytállni, áldozatokat hozni a zavartalan termelés érdekében. Összefoglalásuk eredményeképpen e héten a kéntelenítőből kilépő gáz kénhidrogén tartalma gyakorlatilag nullára csökkent.

A dolgozók segítségével...

Ismét számot adhatunk arról, hogy épülő városunk dolgozói, az üzemek vezetői milyen lelkes segítséget, támogatást adnak ahhoz, hogy községfejlesztési feladatainkat minél jobban végrehajthassuk.

A város társadalmi aktívái, a lakosság, a tanácsokkal az élen igen értékes további társadalmi munkát teljesítettek. Így például a Hazafias Népfőnt kezdeményezésére a Kossuth Lajos utcában az ott lakók 6840 négyzetméter járdát murváztak.

A város II. kerületében a politechnikai oktató helyiségek építésénél nyújtott jelentős segítséget a lakosság. Itt főleg társadalmi munkával, saját anyagforrásból

megépült, illetve most már befejezés előtt áll egy kéttantermes, melléképüléssel ellátott iskolai tanműhely.

A Péti Nitrogénművek dolgozóit, illetve maga az üzem is minden segítséget megadott a létesítmény felépítéséhez. A még véglegesen fel nem mért adatok szerint az eddig teljesített társadalmi munka 51 430 forint.

Ugyanez történik a város III. kerületében. Az ott lakók önzetlen munkája nyomán, ahol fásításokat végeztek el az utcákon, — valamint a termelőszövetkezet 2200 darab fa ültetését végzi el a fásítandó területeken, az erdőgazdaság irányítása mellett. Az

itt levő üzemek vezetői is az elmúlt időszak alatt komoly segítséget nyújtottak például az Ifjúság Házának építésénél.

E számok tükrében kidomborodik a város lakosságának hozzáállása, a tanácsok példamutató, jó szervező munkája, a Hazafias Népfőnt és a lakóbizottságok segítségével, az üzemek vezetőinek, dolgozóinak becsületes és szeretetteljes támogatása. A társadalmi munkát az éves előiránnyal szemben 84 százalékkal túlteljesítettük. Az évi előirányzott 180 ezer forint értékkel szemben 331 684 forintot értünk el.

Bánhegyi Károly